

Valtionosuus 2018

Taloustorstai 14.6.2018

Sanna Lehtonen

2018 I lisätalousarvio

29.5.2018

 Sanni Grahn-Laasonen @sannigrahn · 29. toukok.

Nyt on kertoa hyviä uutisia! Hallitus vastaa 60 miljoonan euron koulutuspaketilla osaaajapulaan. Lisäresursseja mm. muuntokoulutukseen, ammatillisen koulutuksen pilotteihin ja digiajan perustaitoihin.

 Hallitus päätti vuoden 2018 ensimmäisestä lisätalo...
Hallitus neuvotteli tiistaina 29. toukokuuta vuoden 2018 ensimmäisestä lisätalousarvioesityksestä. Esitys on tarkoitus antaa eduskunnalle torstaina 31. toukokuuta.
valtioneuvosto.fi

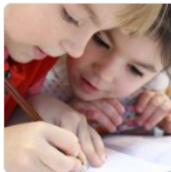
8 53 204

 Sanni Grahn-Laasonen @sannigrahn [Seuraa](#)

Esiopetuksen ja peruskoulun tasa-arvon vahvistamiseen 30 miljoonaa.

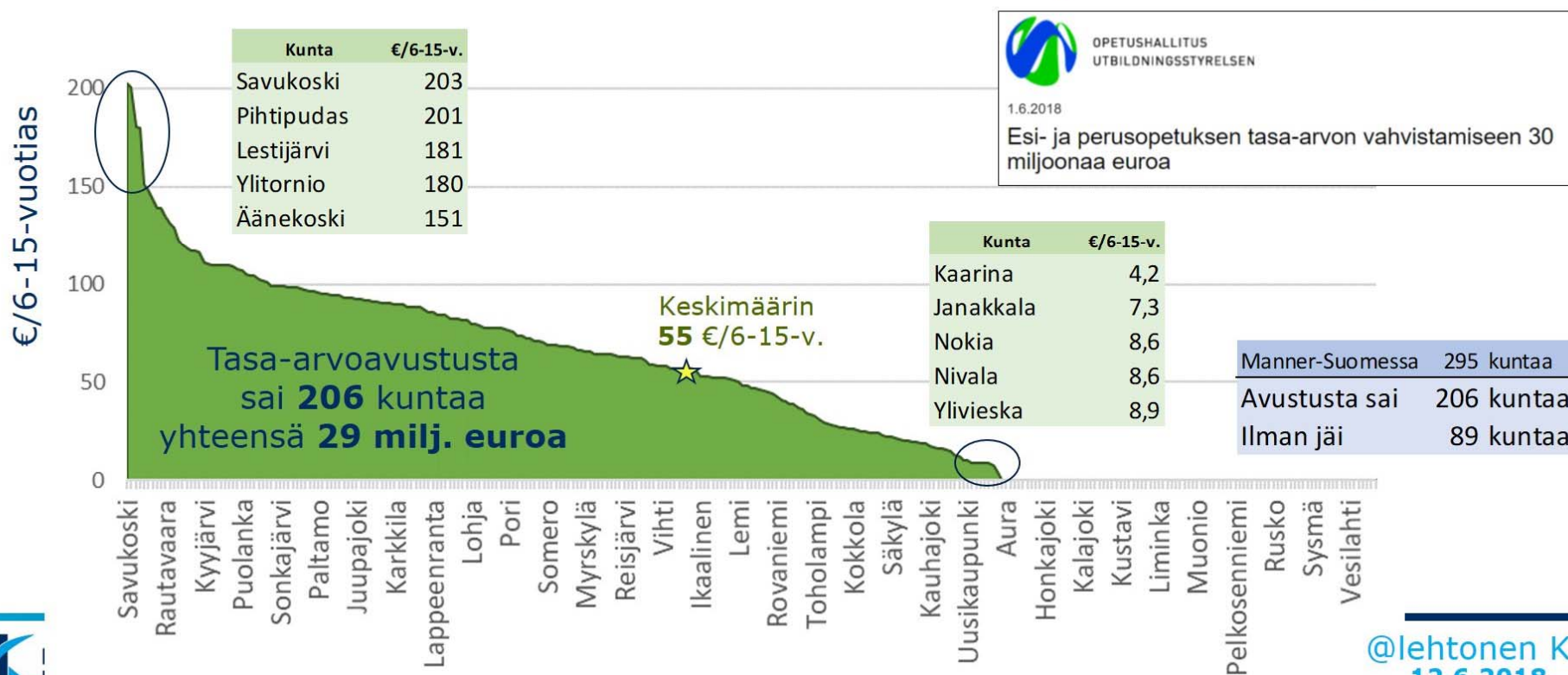
Lisäraha menee haastavilla alueilla toimiville kouluille: lisää resursseja opettajien ja koulunkäyntiavustajien palkkaamiseen, ryhmien pienentämiseen.

Tasa-arvoinen peruskoulu. ❤️

 Esi- ja perusopetuksen tasa-arvon vahvistamiseen 30 miljo...
Opetushallitus on myöntänyt 30 miljoonaa valtioavustuksia koulutuksellisen tasa-arvon vahvistamiseksi esi- ja perusopetuksessa. Tavoitteena on, että jokaisella lapsella ja n...
minedu.fi

3.10 - 1. kesäk. 2018

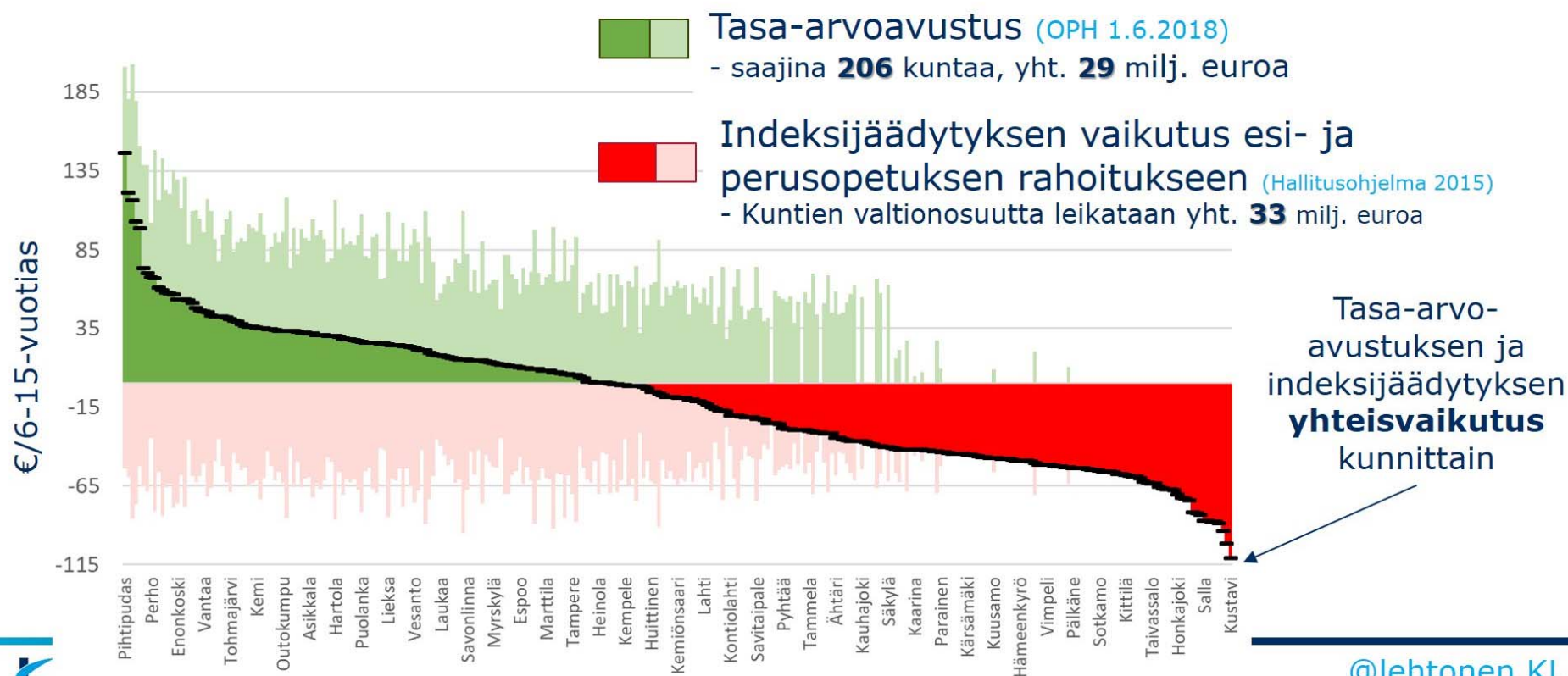
"Tasa-arvoavustus esi- ja perusopetuksen vahvistamiseen vuonna 2018" (OPH 1.6.2018)

Pääministeri Juha Sipilän hallituskaudella tehtyjen ja vuosia 2016-2019 koskevien
Peruspalvelujen valtionosuusleikkausten
kohdistuminen sektoreittain, milj. €

"Kun toinen käsi ottaa ja toinen antaa"

@lehtonen KL
12.6.2018

Kuntakohtaiset ennakkolliset valtionosuuslaskelmat 2019

Laskelmapäivitys 14.6.2018

- ensimmäinen laskelma julkaistiin 2.5.2018

Sanna Lehtonen

Valtionosuusjärjestelmän kaksiosaisuus

- Kunnan valtionosuus koostuu **kahdesta (2)** osasta:
 1. Kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta (laki 1704/2009)
 2. Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslain (1705/2009) mukaisesta valtionosuusrahoituksesta
- Järjestelmän **kumpikin osa** tulee ottaa huomioon
 - » Talousarviovalmistelussa, valtionosuuksien ennakkoarvioinnissa, vertailulaskelmia tehtäessä, tulo-meno-vertailuissa, kuntien välisissä sopimuksissa jne.
- Kuntaliitto tekee ennakkolaskelmat **vain** peruspalvelujen valtionosuudesta (1)
 - » OKM:n valtionosuusrahoituksen arviointi pitää tehdä kunnissa...

Mitä muutoksia 14.6.2018 edelliseen päivitykseen **verrattuna**?

- **Perustoimeentulotuen** kuntien rahoitusosuus
 - » Vähennys pieneni
 - » Loppusumma nyt -378 milj. €
- Uudet verotiedot → **tulopohjan taseus** päivitetty
- **Kotikuntakorvaustulot** ja –menot vuodelle 2019
- **Väh. & lis.:** Kriisikuntavähennys (-10 milj. €) pois
- **Saaristo-osakuntien väestö** päivitetty

Mitä 14.6.2018 laskelma sisältää?

- **Vuosittaiset automaattimuutokset**
 - » 31.12.2017 asukasmäärät ikä- ja kieliryhmittäin (Lähde: TK)
 - » Sairastavuustiedot (Lähde: KELA) vuodelta 2017
 - » Työllisyystiedot (Lähde: TEM)
 - » Indeksitarkistus hintoihin (+2,6 %) ja sen leikkaus (-175 milj. €)
- ...

Peruspalvelujen hintaindeksi 2016-2022

LIITE 1: Kokonaistaloudellinen kehitys ja eräitä taustaoletuksia

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Valtionosuusindeksi:							
Peruspalvelujen hintaindeksi 1), muutos	0,8	-2,1	0,6	2,6	1,6	2,2	2,2
Peruspalvelujen hintaindeksi, muutos	0,8	-1,0	0,6	2,6	0,5	2,2	2,2
Kustannustason muutos TAE 2), VOS-indeksi	0,0	-0,7	0,0	0,0	0,5	2,2	2,2
1) Peruspalvelujen hintaindeksi, jossa huomioitu ansiotasoindeksissä lomarahojen leikkaus v. 2017 ja palautuminen v. 2020 TK:n ilmoittaman mukaisena (1,46 %-yksikköä)							
2) Talousarvioesityksessä käytetty indeksikorotus							

Indeksijäädytyksen tekniikka:

Ensin korotetaan hintoja, sitten korotusta vastaava valtionosuuden lisäys vähennetään €/as-tasasuuruisesti kaikilta kunnilta.

Mitä 14.6.2018 laskelma **sisältää?**

- ...
- **Muut lakiin perustuvat muutokset**
 - » Veromenetysten kompensatio **+138 milj. €**
 - » Kustannustenjaon tarkistus (**-854 milj. € / -214 milj. €**)
 - » Kuntien perustoimeentulotuen rahoitusosuus (**-47 milj. € / -331 → -378 milj. €**)
- ...

Mitä 14.6.2018 laskelma sisältää?

- Poliittisiin päätökset / Muutokset laskennallisissa kustannuksissa:
 - » Omais- ja perhehoidon kehittäminen (-25 milj. €)
 - » Vanhuspalveluiden henkilöstömitoituksen tarkistaminen (-16,5 milj. €)
 - » Päivystyksen ja erikoissairaanhoidon uudistus (-85 milj. €)
 - » Yli 3-vuotiaiden lasten ja kasvattajien suhteen muutos (-2 milj. €)
 - » Reseptien voimassaolon pidentäminen (-3 milj. €)
- Poliittiset päätökset / Lisäykset yht.:
 - » Lastensuojelu ja lapsiperheiden kotiapu (+15 milj. €)
 - » Vanhusten kotihoito ja veteraanien kotiin vietävät palvelut (+1 milj. €)
- Poliittiset päätökset / Muut
 - » Kannustin / Digitalisaatio -40 milj. €
 - » Kiky -497 milj. € / lisää -30 milj. €
 - » Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus -10 milj. €
 - » ~~Kriisikunnat -10 milj. €~~
 - » Pitkäaikaistyöttömien eläketuki (vähennys pieneni 6 milj. €)
 - » Perustoimeentulotuki 331 → 378 milj. €

Mitä 14.6.2018 laskelma **ei sisällä?**

- Kaikkia määräytymistekijöitä ei vielä ole päivitetty
 - » Koulutustaustakerroin
 - » Työpaikkaomavaraisuus
- Poliittisiin päätöksiin perustuvat muutokset, esim.
 - » Budjettiriihi
- Verotiedot päivittyvät → Tulopohjan tasaus tarkentuu
- Veromenetysten kompensaatiot tarkentuvat

Ennakkolaskelma 14.6.2018

Keskeiset valtionosuusluvut 2019

- Peruspalvelujen valtionosuusprosentti **25,37 %**
- Kunnan omarahoitusosuus **3 569 € / as**
- OKM:n rahoitusosuus (2018) **253,42 € / as**
- Verotuloihin perustuva tasaus
 - » Keskimääräinen tuloveroprosentti (2017) ___ %
 - » Tasausraja _____ € / as

Tulevaa: Valtionosuusjärjestelmään sisällytettävä kannustinjärjestelmä

Kolumni

Tavoitteena julkisen sektorin toimintauudistus

Valtiovarainministeriö 🕒 28.4.2017 14.31

KOLUMNI

Uusien, kuntia koskevien toimenpiteiden osalta hallitus linjasi kuntien palveluihin liittyvien menojen **kannustinjärjestelmästä**, julkisen sektorin tilaohjelmista, kuntien ja valtion digitalisaation edistämisestä sekä yleisistä tuottavuussäästöistä.

Kuntien käyttötalousmenojen pienentämiseksi tarkoituksena on kannustaa kuntia sellaisiin toiminnallisiin muutoksiin ja hyvien käytäntöjen leviämiseen, jotka edistävät taloudellista tehokkuutta maakuntauudistuksen jälkeen kunnille jäävissä tehtävissä.

Näiden tehtävien kustannukset ovat nyt keskimäärin noin 2 400 €/asukas. Kustannuserot kuntien välillä ovat kuitenkin erittäin suuria, halvimmassa kunnassa pärjätään 1 500 €/asukas ja kalleimmassa kunnassa kuluu 3 600 €/asukas. Ero ei selity kokonaan tarve- tai olosuhdetekijöillä, vaan kuntien välillä on aitoja tehokkuuseroja.

Suunnitellussa **kannustinjärjestelmässä** kohdennetaan valtionosuusjärjestelmän sisällä rahaa uudelleen, mutta muutoksessa ei leikata rahoitusta valtionosuusjärjestelmästä. Kannustimien kriteerit valmistellaan yhdessä kuntakentän kanssa ja uudistus tähtää toiminnallisen tehokkuuden parantamiseen vuodesta 2020 alkaen.

- puoliväliriihessä hallitus teki lisälinjat vuoden 2029 loppuun mennessä.

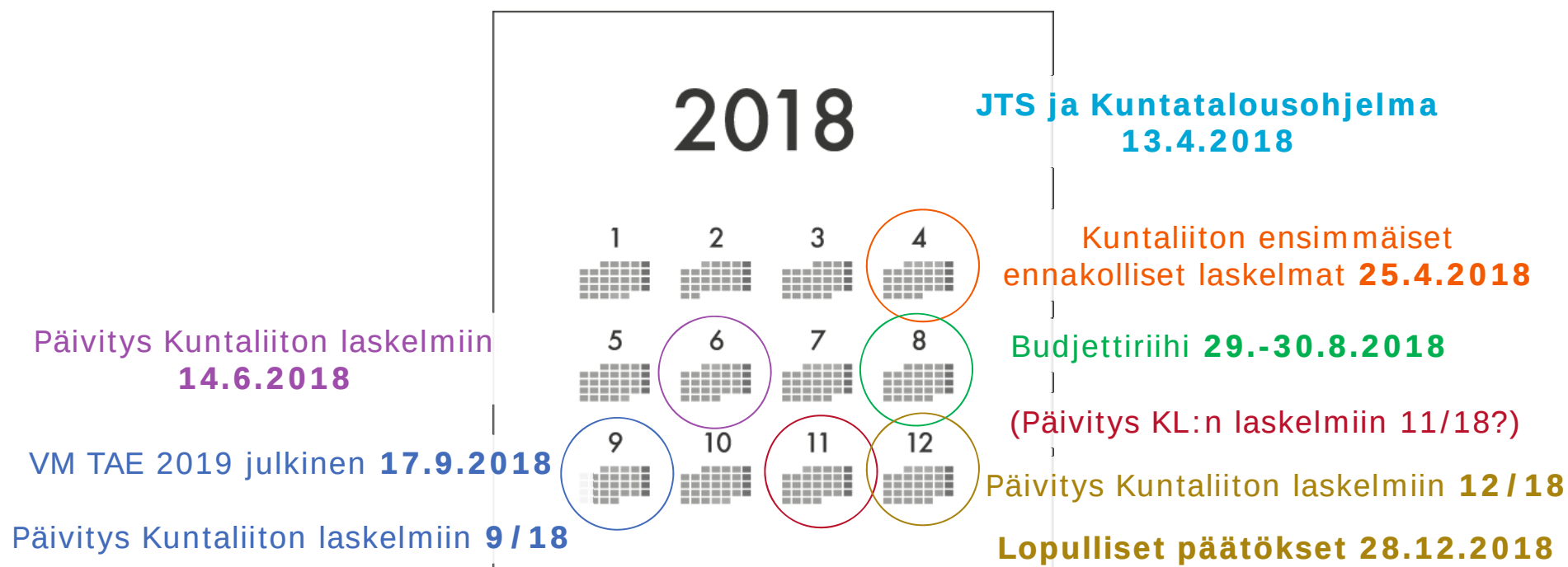
Tarkoitus on myös luoda yhdessä kuntien kanssa tilaohjelma, jolla kuntien tilatehokkuutta parannetaan, löydetään rakentamiseen kustannustehokkaita ja ammattimaiset mallit sekä voidaan paremmin ja nopeammin vastata sisäilmaongelmien aiheuttamiin tilaongelmiin.

Kehysriihi: Kannustinjärjestelmät

KOLME KANNUSTINJÄRJESTELMÄÄ

	<u>2019</u>	<u>2020</u>	<u>2021</u>	<u>2022</u>
Kuntien digitalisaatio	-40	-40	-40	-40
Kuntien käyttötalouden menot			-50	-100
Kuntien rakennuskanta ja tilojenkäyttö			-50	-100
Valtionosuuden vähennys, milj. euroa	-40	-40	-140	-240
Valtionosuuden vähennys, €/asukas	-7	-7	-26	-44
Kuntien valtionosuus yht., milj. €	8 543	2 300	2 300	2 300
Kannustimen osuus valtionosuudesta	-0,5 %	-1,7 %	-6,1 %	-10,4 %

Valtionosuuslaskenta 2019

Lisätiedot

Sanna Lehtonen

Kehittämispäällikkö, kuntatalousyksikkö

Suomen Kuntaliitto

Toinen Linja 14, FI-00530 Helsinki, Finland

Tel. +358 9771 2079

Mob. +358 50 575 9090

Sanna.Lehtonen@kuntaliitto.fi

www.kunnat.net / www.kommunerna.net / www.localfinland.net